

Tyto okolnosti vedly žalovaný úřad k usudku, že živnostníkem (zaměstnavatelem) byl stěžovatel a manželé Skřivánkovi jeho zaměstnanci. Stěžovatel však tvrdil již během řízení správního, že Vojtěch a Marie Skřivánkovi byli jeho komisionáři, že zboží od něho kupovali a na svůj účet prodávali, a že stylisace smlouvy, rovněž i ohlášení živnosti na jméno stěžovatelovo se staly jen, aby stěžovatel kryl sebe a své vlastnictví, ježto manželé Skřivánkovi byli stíháni hromadnými žalobami a exekucemi. Tím stěžovatel uplatňoval, že obsah citované smlouvy, stejně jako ohláška živnosti, nejsou výrazem pravé vůle smluvních stran, tedy že jde o jednání na oko.

Této námitce čelilo naříkané rozhodnutí úvahou, že podle smlouvy jsou Marie a Vojtěch Skřivánkovi „prodavači“ a na okolnost, že stěžovatel pouze „kryl“ Skřivánka, jak v odvolání namítá, nelze bráti zřetele. Tím dal žalovaný úřad způsobem nepochybným na jevo, že námitku tu nepovažuje za relevantní.

Tomuto názoru stížnost právem vytýká nezákonnost.

Písemná smlouva ze dne 1. listopadu 1924 mohla by míti pro posouzení sporu rozhodující význam jen tehdy, kdyby byla výrazem opravdové vůle smluvních stran. Byla-li však smlouva ta, jak stížnost tvrdí, uzavřena jen na oko, neplatí po právu, platí jen projev ten, který strany skutečně zamýšlely, třeba jej skrývaly (§ 916. obec. zákona občanského). Nesměřovala-li však opravdová vůle stran k založení smlouvy služební, nýbrž jen k zakrytí toho, že manželé Skřivánkovi provozovali obchod samostatně, nemají ovšem ani rozhodného významu pro posouzení vzájemného poměru stran nesporné okolnosti, jak závod byl označen, přihlášen a zdaněn.

Z toho plyne, že zmíněná námitka stěžovatelova byla pro spor relevantní a měla býti proto úřadu podnětem, aby za účasti stran její správnost zjišťoval. Pro toto opomenutí, způsobené nesprávným právním nazíráním úřadu, bylo naříkané rozhodnutí zrušeno podle § 7 zákona o správním soudě.

Stížnost vytýká ještě jako vadu řízení, že úřad se nevypořádal s námitkou stěžovatelovou, uplatňovanou během řízení správního, že prodej zboží od stěžovatele odebíraného byl vedlejším zaměstnáním manželů Skřivanových, kteří obchodovali samostatně i se zbožím odjinud koupeným a provozovali samostatnou živnost, která záležela v tom, že nakupovali dobytek, dávali jej porážeti, zpracovali a výrobky na svůj účet prodávali.

Touto námitkou se naříkané rozhodnutí nezabývalo, což zakládá podstatnou vadu řízení, neboť tyto okolnosti mají rozhodný význam pro posouzení existence pojistné povinnosti manželů Skřivánkových dle shora citovaných norem.

Z těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud ke zrušení naříkaného rozhodnutí.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 23. ledna 1929, č. 982/29.)

K § 21, odst. 3 min. nař. č. 4790/1917. — Totožnost podniku. —

Okresní úřad v Prešově výměrem ze dne 2. května 1924, č. 5070/24, zrušil k odvolání Mořice Glücka v Terně výměr okresní dělnické pojišťující pokladny v Prešově, č. 1801/1923, jímž Mořici Glüčkovi, jako nástupci v podniku firmy Emerich Deutsch, touto firmou nezaplacené nemocenské pojistné příspěvky včetně moučné dávky 17.585 Kč 21 h byly k náhradě předepsány, a osvobodil jmenovaného od náhrady tohoto obnosu.

Ministerstvo sociální péče naříkaným rozhodnutím nevyhovělo odvolání okresní pokladny pro dělnické pojištění v Prešově podanému z tohoto výměru a potvrdilo jej z těchto důvodů:

Podle zprávy četnické stanice v Gergelaku ze dne 1. června 1926 Mořic Glück neprovozoval nikdy žádného dřevařského podniku ani sám, ani ve společnosti s jinou firmou a nepřevzal od Deutsche podniková zařízení movitá ani nemovitá. V měsíci prosinci 1920 ukončil Emerich Deutsche svůj lesní podnik a zaměstnané dělníky propustil. Podle zprávy téže četnické stanice ze dne 9. prosince 1926 mezi Mořicem Glükem a Emerichem Deutschem žádná písemná kupní smlouva nebyla sjednána. Podnik Emericha Deutsche záležel v kácení a prodávání dříví. U Mořice Glücka žádný dřevařský lesní podnik vůbec neexistoval, poněvadž Glück prodával pouze hotové palivové dříví, koupené, resp. vyměněné od Deutsche. Z uvedeného jest zřejmo, že Mořic Glück nebyl nástupcem v podniku Emericha Deutsche, neboť nástupnictví v podniku předpokládá totožnost živnostenského odvětví, místa, pracovních prostředků a řízení, která však konaným šetřením nemohla býti zjištěna.“

O stížnosti, kterou podala na toto rozhodnutí okresní nemocenská pojišťovna v Prešově, uvážil nejvyšší správní soud toto: Předmětný spor byl řešen podle předpisu šu 21, odst. 3 min. nařízení č. 4790 z r. 1917, jenž stanoví, že za nedoplatky pojistných příspěvků a legitimačních poplatků zodpovědný je nejen původní dlužník, nýbrž i každý, kdo toho kterého času je majitelem podniku — nástupce podniku. — Ohledně této povinnosti posouditi se má totožnost podniku, pokud se týká okolnost, provozuje-li nástupce podnik původního dlužníka, dle daných okolností.

Dle tohoto předpisu jest předpokladem ručení nástupce v podniku za nedoplatky nemocenských příspěvků jeho předchůdce, aby nástupce provozoval podnik původního dlužníka, t. j. totožnost podniku po stránce objektivní.

Otázku totožnosti podniku Emericha Deutsche a Mořice Glücka zodpověděl žalovaný úřad záporně, vycházející z názoru, že totožnost podniku předpokládá nejen totožnost živnostenského odvětví, nýbrž i místa pracovních prostředků a řízení, — jichž totožnost popřel, — přikládal tedy rozhodující význam pro řešení otázky totožnosti podniku i jeho rozsahu a způsobu provozu.

Tato hlediska pro posouzení totožnosti podniku považuje nejvyšší správní soud za správná, poněvadž nelze logicky mluvit o tom, že nástupce provozuje podnik původního dlužníka, jsou-li tu podstatné různosti v těchto, žalovaným úřadem vytčených kriteriích. Zda v konkrétním případě takové podstatné různosti tu jsou, posuzuje úřad „dle daných okolností“ (§ 21, odst. 3 cit. min. nařízení) a lze úsudek, k němuž došel, hodnotě skutkový materiál, provedeným šetřením získaný, nejvyššímu správnímu soudu přezkoumati toliko s hlediska šu 6. odst. 2 zákona o správním soudě, t. j. není-li řízení po stránce procesní vadné a má-li úsudek úřadu oporu ve spisech a je-li logicky možný.

Takových vad soud neshledal. Měl úřad pro tento svůj úsudek dostatečnou oporu ve spisech, zejména ve zprávách četnické stanice v Gergelaku ze dne 1. června a 9. prosince 1926, dle nichž Emerich Deutsche svůj podnik lesní ukončil v prosinci 1920 a dělníky v něm zaměstnané propustil. Glück od něho nepřevzal žádná podniková zařízení, nýbrž koupil od něho pouze několik set sáhů dříví na jaře 1921, z nichž větší část prodal a malou část nechal spáliti na dřevěné uhlí, při čemž zaměstnával své vlastní 3 dělníky; Glück sám koupil již v roce 1917 od velkostatkáře Bojanovicze v Usovcích dřevo na stojato, dal je pokáceti a vyměnil toto dřevo (klády) za dříví od Emericha Deutsche, a něco doplatil; podnik Deutschův spočíval v kácení a prodávání dříví, Glück prodával pouze dříví koupené, resp. vyměněné od Deutsche. K tomu podotkl velitel četnické stanice, že je mu tento případ znám, neboť byl již v roce 1921, tedy v době, kdy koupě dříví mezi Glükem a Deutschem byla uzavřena, velitelem stanice v Gergelaku.

Kromě těchto četnických relací byla tu ještě výpověď svědka Jana Cundry, jenž zejména potvrdil, že Glück část dřeva od Deutsche koupěného odprodal a část vypálil na uhlí, při čemž zaměstnával pouze tři dělníky, kdežto u Deutsche bylo zaměstnáno 15 až 16 dělníků.

Uznal-li úřad na tomto podkladě, že tu je podstatná různost v rozsahu i způsobu provozu podniku původního dlužníka a Mořice Glücka, nelze shledati, že by úsudek ten byl v rozporu se spisy anebo nelogický.

Stěžující si strana popírá správnost tohoto zjištění, poukazuje na správu obecního notáře Schütze z Terni ze dne 6. května 1924, dle níž Mořic Glück celou lesní manipulaci převzal od Deutsche, čímž vytýká skutkovému zjištění úřadu rozpor se spisy. Než týž notář, byv vyzván úřadem k vyjádření, nemohl okresnímu úřadu v Prešově o sporných okolnostech z vlastního seznání podati žádané vysvětlení a ve zprávě z 1. února 1924 se odvolal na svědka Jana Cundru, jenž byl na to úřadem vyslechnut, a pak ve svých dalších zprávách ze dne 19. září a 18. prosince 1925 uvedl v podstatě totéž, jako četnická zpráva ze dne 1. června 1926, shora citovaná. Není tu tedy tvrzeného rozporu.

Pak ale úřad dle toho, co shora řečeno, právem vyslovil, že tu není totožnosti podniku ve smyslu § 21, odst. 3 min. nař. č. 4790/1917 a důsledkem toho právem osvobodil Mořice Glücka od náhrady nedoplatků nemocenských pojistných příspěvků, jež pokladně dluhuje Emerich Deutsch.

Výtka stížnosti, že úřad neměl klásti důraz na okolnost, že mezi Deutschem a Glükem neexistovala písemná smlouva, poněvadž není zákonem požadována písemná forma takovéto smlouvy, mívá se cíle, poněvadž úřad kladl váhu jen na faktum, že se písemná smlouva nestala, a uvádí okolnost tuto jako doklad, z něhož ve spojení s jinými dospívá ku shora uvedenému zjištění, aniž by stál na stanovisku, že bez písemné smlouvy by převod podniku nebyl vůbec možný.

Bylo tedy stížnost, iežto žádná z přednesených námitek není opodstatněna, zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 21. února 1929, č. 3599/29.)

K §§ 6 a 8, odst. 3 n. z. — Zemská správa politická v Praze rozhodnutím ze dne 27. května 1926, č. 193480, na základě § 66 zákona ze dne 30. března 1888, č. 33 ř. z., vyslovila, že nemocenská pokladna soukromých úředníků a zřízců v Praze je dle § 8, odst. 3 n. z. povinna nahraditi útraty vzešlé ošetřováním člena svého Františka Stejskala v městské nemocnici v Praze VIII., „Na Bulovce“ od 28. prosince 1925 do 6. února 1926 za 41 den plnou částkou 1.107 Kč s tímto odůvodněním: „Nemocenská pokladna uznává členství Stejskalovo a jeho nárok na dávky vůči ní, pokud placení výloh nemocničních se týče, však omezuje povinnost svoji pouze na 28 dnů, dovolávajíc se § 8, odst. 3 n. z. Omezení tohoto paragrafu na placení léčebného do 4 neděl v tomto případě, kdy jde o soukromou nemocnici, neplatí. Nemocenský zákon vymezuje povinnost pokladny k poskytování bezplatné lékařské pomoci v § 6 časově na 1 rok od počátku nemoci a z toho předpisu stanoví výjimku v odstavci 3. Šu 8 v tom směru, že v případě, byl-li pojištěnec ošetřován ve veřejné nemocnici, povinna je k náhradě neivýše čtyř neděl. Podle § 6, odst. 1 n. z., jenž platí pro každou nemocenskou pokladnu, provádějíci pojištění dle § 11 n. z., jest nemocenská pokladna povinna poskytnouti pojištěnci lékařskou pomoc, kterážto všeobecná povinnost není omezena žádným ustanovením zákona, a dlužno za to míti, že obsahuje všechno, čeho podle povahy nemoci, pokud se týče podle zásad vědy lékařské neb podle zvláštních předpisů v konkrétním případě k řádnému lékařskému ošetření jest třeba. V tomto případě jde o infekční nemoc. O tom, jakým způsobem mají býti léčeni nemocní infekční chorobou, byly vydány zvláštní předpisy, dle nichž Stejskal do městské infekční nemocnice dodán